



NOTA TÈCNICA
Juny 2015

Anàlisi dels canvis en el règim econòmic de la nova Llei de Cooperatives de Catalunya

Comissió de comptabilitat de cooperatives d'ACCID i Servei d'estudis i projectes de la Fundació Roca i Galès

L'objectiu d'aquesta nota tècnica és realitzar un primer anàlisi dels canvis introduïts en el règim econòmic de la Llei 12/2015, de 9 de juliol (a partir d'ara, nova Llei). Per realitzar aquest anàlisi, hem comparat el text de la nova Llei amb el de la Llei 18/2002, de 18 de juliol, i hem marcat els canvis i les novetats en vermell.

La nova Llei de cooperatives introdueix canvis importants en el règim econòmic de les cooperatives. Aquests canvis estan relacionats amb el capital social, l'aplicació de l'excedent i pèrdues, i la destinació i disponibilitat dels fons de reserva obligatori i d'educació i promoció cooperativa.

La nova Llei de cooperatives incorpora la regulació inclosa en el Decret Llei 1/2011, aprovat per neutralitzar els efectes dels canvis en les normes comptables, que obligaven a classificar les aportacions del capital social en el passiu de les cooperatives. Aquest Decret introduïa: a) Les aportacions de capital el reemborsament de les quals podia ésser refusat pel consell rector en cas de baixa del soci. b) L'opció que els Estatuts de la cooperativa estableixin un percentatge de capital social, a partir del qual els nous reemborsaments estiguin condicionats a l'acord favorable del consell rector. c) Diverses cauteles amb la finalitat de garantir el dret de reemborsament de les aportacions de capital dels socis en cas de baixa.

Amb caràcter general, les cooperatives hauran de destinar un 20% del seu resultat cooperatiu al fons de reserva obligatori. En aquest sentit, es redueix la dotació mínima obligatòria a aquest fons de reserva, donant més autonomia a les cooperatives perquè puguin augmentar aquesta dotació en cas que la seva activitat ho requereixi. També es manté la possibilitat d'imputar fins al 50% de les pèrdues al fons de reserva obligatori. I s'inclou l'opció d'incrementar aquest percentatge, sempre i quan, la cooperativa hagi realitzat una dotació superior a la legalment establerta en la Llei. Les cooperatives sense ànim de lucre podran imputar el 100% de les pèrdues al fons de reserva estatutari no repartible.

La nova Llei inclou la possibilitat que els estatuts socials estableixin la repartibilitat d'un màxim del 50% del fons de reserva obligatori. El repartiment té un caràcter restrictiu. Només es podrà fer efectiu en el moment de la liquidació de la cooperativa o en el cas de la transformació d'aquesta en un altre tipus de societat. A més, són de caràcter no repartible els fons de reserva generats per la cooperativa abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei. En el cas de les cooperatives sense ànims de lucre, en cap cas es pot preveure el caràcter repartible del fons de reserva obligatori.

La repartibilitat d'una part del fons de reserva obligatori en unes condicions molt determinades, s'introdueix com una mesura per donar confiança als socis de la cooperativa, garantint que podran mantenir els recursos aportats a la cooperativa en el cas que aquesta deixi de realitzar l'activitat o canviï de forma societària.

Finalment, la nova Llei fa efectiva una demanda del sector cooperatiu, consistent en l'ampliació de les activitats que es poden finançar amb el fons d'educació i promoció cooperativa. S'introdueix la promoció d'activitats culturals, professionals i assistencials i també la difusió del cooperativisme, les accions que fomenten la responsabilitat social empresarial, i la promoció de la creació d'empreses cooperatives i el creixement de les cooperatives ja constituïdes.

Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives.

Article 54. Responsabilitat dels socis pels deutes socials

Tret que els estatuts socials disposin el contrari, els socis han de respondre dels deutes socials d'una manera limitada a les aportacions al capital social subscrites, tant si són desemborsades com si no ho són.

Article 55. Capital social

5. En el cas d'aportacions no dineràries, el consell rector n'ha de fixar la vàlua, sota la seva responsabilitat, amb l'informe previ d'experts independents, en el qual s'han de descriure les dites aportacions, llurs dades registrals, si escau, i llur valoració econòmica.

Article 56. Aportacions obligatòries

1. Els estatuts socials han de fixar l'aportació obligatòria per a adquirir la condició de soci o sòcia, que pot ésser igual o proporcional a l'activitat cooperativitzada duta a terme o compromesa per cada soci o sòcia. Igualment, si escau, han d'establir l'aportació mínima obligatòria dels socis de treball i dels socis col·laboradors per a adquirir aquesta condició.

Article 57. Aportacions dels nous socis

L'assemblea general fixa anualment la quantia de l'aportació obligatòria inicial dels nous socis, que, llevat del cas dels socis col·laboradors, no pot excedir les aportacions obligatòries inicials i successives dels socis amb més antiguitat,

La Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives

Article 69. Responsabilitat dels socis pels deutes socials

Els socis han de respondre dels deutes socials d'una manera limitada a les aportacions al capital social subscrites, tant si són desemborsades com si no ho són, **sens perjudici de les responsabilitats de què, si escau, hagin de respondre en els termes que estableix l'article 41.3 i 4.**

Article 70. Capital social

5. En el cas d'aportacions no dineràries, els membres del consell rector n'han de fixar la vàlua sota llur responsabilitat i responen solidàriament de la vàlua fixada i de llur realitat. **No obstant això, el consell rector queda exempt d'aquesta responsabilitat si sotmet la valoració de les aportacions no dineràries a informe d'una persona experta independent, en el qual se n'han de descriure les aportacions esmentades, les dades registrals, si escau, i la valoració econòmica.**

Article 71. Aportacions obligatòries

1. Els estatuts socials han de fixar l'aportació obligatòria mínima per a adquirir la condició de soci de la cooperativa, que pot ésser diferent per a cadascun dels tipus de socis o per a cada soci en proporció a l'activitat cooperativitzada desenvolupada o compromesa. **Tota aportació al capital social que excedeixi l'aportació obligatòria per a ésser soci es considera aportació voluntària.**

Article 72. Aportacions dels nous socis

1. **A fi d'actualitzar l'import de l'aportació obligatòria fixada pel text estatutari d'acord amb el que disposa l'article 71.1, els estatuts socials poden establir els criteris que ha de seguir l'assemblea per a fixar anualment les aportacions obligatòries dels nous socis.** En el cas que no hi hagi aquesta previsió estatutària, l'assemblea general ha de fixar anualment la quantia de les aportacions obligatòries dels nous socis tenint en compte, excepte per als socis col·laboradors, els límits següents: a) La quantia de les aportacions no pot excedir les

actualitzades segons l'índex de preus de consum i, si escau, incrementades de resultes de regularitzacions de balanços i de la imputació de retorns cooperatius, ni pot ésser inferior a l'import mínim escripturat per a les aportacions obligatòries al capital social.

Article 58. Aportacions voluntàries

L'assemblea general pot acordar l'admissió d'aportacions voluntàries al capital social, que han d'ésser desemborsades en el termini i les condicions que estableixi l'acord d'admissió.

Article 66. Aplicació dels excedents

1. Dels excedents comptabilitzats per la determinació del resultat cooperatiu, un cop deduïdes les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis

- a) Amb caràcter general, el 30%, al fons de reserva obligatori, i el 10%, al fons d'educació i promoció cooperatives.
- b) El 50% dels excedents procedents de la regularització de balanços, al fons de reserva obligatori.
- c) El 100% dels excedents procedents de les plusvàlues obtingudes per l'alienació dels elements de l'immobilitzat material o immaterial, segons l'article 64.2.f, al fons de reserva obligatori.

aportacions obligatòries inicials i successives dels socis de més antiguitat, actualitzades segons l'índex de preus de consum i, si escau, incrementades de resultes de regularitzacions de balanços i de la imputació de retorns cooperatius. b) La quantia de les aportacions no pot ésser inferior a l'import mínim escripturat per a les aportacions obligatòries al capital social.

Article 73. Aportacions voluntàries

1. L'assemblea general i, si ho preveuen els estatuts socials, el consell rector poden acordar l'admissió d'aportacions voluntàries al capital social, les quals han d'ésser desemborsades en el termini i les condicions que estableixi l'acord d'admissió. **Si l'admissió l'acorda el consell rector, la retribució que s'estableixi per les aportacions no pot ésser superior a la de les últimes aportacions voluntàries acordades per l'assemblea general o, si no n'hi ha, a la de les aportacions obligatòries.**

2. **Si els estatuts ho estableixen i ho sol·licita el soci titular de les aportacions, el consell rector pot decidir la conversió d'aportacions voluntàries en obligatòries. També pot decidir la conversió d'aportacions obligatòries en voluntàries quan les aportacions s'hagin de reduir per a adequar-se a l'activitat cooperativitzada que dugui a terme el soci.**

Article 81. Aplicació dels excedents

1. Els excedents comptabilitzats del resultat cooperatiu, un cop deduïdes les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors, i abans de la consideració de l'impost de societats, s'han de destinar, almenys, en els percentatges següents:

- a) **Amb caràcter general, el 20% al fons de reserva obligatori i el 10% al fons d'educació i promoció cooperatives.**
- b) El 50% dels excedents procedents de la regularització de balanços, al fons de reserva obligatori.
- c) El 100% dels excedents procedents de les plusvàlues obtingudes per l'alienació dels elements de l'immobilitzat material o de l'immobilitzat intangible, **segons l'article 79.2.f, al fons de reserva obligatori, amb la limitació del resultat cooperatiu procedent de les plusvàlues de l'exercici.**

3. Els excedents cooperatius i els beneficis extracooperatius disponibles, un cop satisfets els impostos exigibles, s'han d'aplicar, de conformitat amb el que estableixin els estatuts o acordi l'assemblea general ordinària, de la manera següent:

a) Al retorn cooperatiu dels socis, que es pot incorporar al capital social amb l'increment corresponent a la part de cadascú o es pot satisfer directament a aquesta persona després de l'aprovació del balanç de l'exercici. Tanmateix, l'assemblea general pot autoritzar el pagament de retorns cooperatius a compte, a proposta del consell rector i amb l'informe favorable previ de la intervenció de comptes o, si escau, de l'auditoria.

Article 67. Imputació de pèrdues

2. En la imputació de les pèrdues, cooperatives o extracooperatives, la cooperativa s'ha de regir pels criteris següents:

a) Fins al 50% de les pèrdues es poden imputar al fons de reserva obligatori. Si per a la imputació de pèrdues s'ha utilitzat, totalment o parcialment, el fons de reserva obligatori, no s'han d'aplicar, imputar o repartir els retorns cooperatius o altres resultats positius repartibles fins que aquest fons hagi recuperat la quantia d'abans d'haver-lo utilitzat.

3. En cas d'optar per comptabilitzar conjuntament els resultats de la cooperativa, un cop deduïdes les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors, i abans de la consideració de l'impost de societats, s'ha de destinar, almenys, el percentatge previst pels resultats cooperatius.

4. Fetes les dotacions a què fan referència els apartats 1, 2 i 3, la quantitat restant, un cop satisfets els impostos exigibles, s'ha d'aplicar, de conformitat amb el que estableixin els estatuts o acordi l'assemblea general ordinària, de la manera següent:

a) Al retorn cooperatiu dels socis, que es pot incorporar al capital social amb l'increment corresponent a la part de cadascú o es pot satisfer directament a aquesta persona després de l'aprovació del balanç de l'exercici. Tanmateix, l'assemblea general pot autoritzar el pagament de retorns cooperatius a compte, a proposta del consell rector i, si escau, amb l'informe favorable previ de la intervenció de comptes o de l'auditor.

Article 82. Imputació de pèrdues

2. En la imputació de les pèrdues, cooperatives o extracooperatives, la cooperativa s'ha de regir pels criteris següents:

a) Fins el 50% de les pèrdues es poden imputar al fons de reserva obligatori. Aquest percentatge es pot incrementar en el cas, i en la mateixa proporció, que s'hagi dotat el fons de reserva obligatori en un percentatge superior al mínim legalment establert. Si per a la imputació de pèrdues s'ha utilitzat, totalment o parcialment, el fons de reserva obligatori, no s'han d'aplicar, imputar o repartir els retorns cooperatius o altres resultats positius repartibles fins que aquest fons hagi recuperat la quantia d'abans d'haver-lo utilitzat.

c) Les cooperatives sense ànim de lucre poden imputar totes les pèrdues al fons de reserva estatutari irrepertible de l'article 144.a.

Article 68. Fons de reserva obligatori

1. El fons de reserva obligatori no es pot repartir entre els socis, i té la finalitat de consolidar econòmicament la societat.

Article 84. Destinació i disponibilitat del fons de reserva obligatori

1. El fons de reserva obligatori, destinat a la consolidació, el desenvolupament i la garantia de la cooperativa, no es pot repartir entre els socis, excepte en els supòsits en què els estatuts socials estableixin que té un caràcter parcialment repartible. La repartibilitat en cap cas no pot superar el 50% del fons repartible a què fa referència l'apartat 2. En les cooperatives sense ànim de lucre definides per l'article 144 en cap cas no es pot preveure el caràcter repartible del fons de reserva obligatori.

2. El caràcter repartible del fons de reserva obligatori només és aplicable amb relació als fons de reserva generats a partir de la inscripció en el Registre de Cooperatives de la modificació d'estatuts que estableixi aquest caràcter. En tot cas, són de naturalesa irrepartible els fons de reserva generats per la cooperativa abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

3. El repartiment del fons de reserva obligatori només pot tenir lloc en el moment de la liquidació de la cooperativa o en el cas de la transformació d'aquesta en un altre tipus de societat. Tanmateix, en el cas de la transformació, el fons només es pot repartir en forma de participacions o accions de la nova societat en funció de l'activitat cooperativitzada.

4. Aprovat el caràcter repartible o no repartible del fons de reserva obligatori, aquest no es pot modificar de nou fins passats cinc anys de l'anterior acord i, en cap cas, no té efectes jurídics el canvi de criteri de no repartible a repartible quan s'acordi la liquidació o transformació de la cooperativa dins els tres anys següents a l'última modificació.

5. Tanmateix i sens perjudici del que estableix l'article 100.12, quan una cooperativa acordi transformar-se en una entitat sense ànim de lucre d'interès general, el seu patrimoni, inclòs el fons de reserva obligatori, es pot traspasar en bloc al patrimoni de la nova persona jurídica, un cop els socis disconformes han exercit llur dret de separació. En tot cas, la nova entitat s'ha de dedicar a finalitats anàlogues a les de la cooperativa que ha acordat la transformació.

Article 69. Fons d'educació i promoció cooperatives

1. El fons d'educació i promoció cooperatives es destina a:
- a) La formació dels socis i dels treballadors en els principis i les tècniques cooperatius, empresarials, econòmics i professionals.
 - b) La promoció de les relacions intercooperatives i la difusió del cooperativisme.
 - c) L'atenció a objectius d'incidència social i de lluita contra l'exclusió social.
 - d) El pagament de les quotes de la federació a la qual pertany, si s'escau, la cooperativa.

Article 85. Fons d'educació i promoció cooperatives

1. El fons d'educació i promoció cooperatives es destina a:
- a) La formació dels socis i dels treballadors en els principis i tècniques cooperatius, empresarials, econòmics i professionals.
 - b) La promoció de les relacions intercooperatives.
 - c) La promoció d'activitats culturals, professionals i assistencials per als socis de la cooperativa, els seus treballadors, l'entorn local i la comunitat en general, i també la difusió del cooperativisme.
 - d) L'atenció a objectius d'incidència social i de lluita contra l'exclusió social.
 - e) El pagament de les quotes de la federació a la qual pertany, si escau, la cooperativa.
 - f) Les accions que fomenten la responsabilitat social empresarial, incloses les de foment d'una igualtat de gènere efectiva.
 - g) La promoció de la creació de noves empreses cooperatives i el creixement de les cooperatives ja constituïdes mitjançant aportacions dineràries a les federacions de cooperatives o a entitats sense ànim de lucre dedicades al foment del cooperativisme, perquè aquestes els ofereixin vies de finançament.

DARRERS DOCUMENTS PUBLICATS

DOCUMENTS TÈCNICS

- El despacho de nueva generación (Oriol López Villena)
- Aspectes clau del perfil emprendedor global (Ferran Lemus)
- Principales novedades de la Ley de Sociedades de Capital (Departamento Técnico del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya)
- Cierre contable fiscal para las Pymes (Manuel Rejón)
- La factura electrónica: una realidad de las administraciones (Comisión OSI-comisión conjunta CEC-ACCID)
- La fase final de migración a SEPA (Pere Brachfield)
- Efectos contables de la Ley de apoyo a los emprendedores (Ley 14/2013 de 27 de septiembre) (Anselm Constans)
- Impuesto sobre el valor añadido. Criterios de caja: Aspectos relevantes y contabilización (Gemma Palet y José Manuel Lizanda)
- El control presupuestario en las empresas editoriales (Nati Sánchez Aznar)
- El cuadro de mando: soporte de sistema de indicadores (Luis Muñiz)
- Capital humano: un intangible relevante durante la crisis (Joan Anton Ros Guasch)
- El ABC del Credit Manager (Joan Anton Ros Guasch)
- El nuevo impuesto sobre sociedades (Comisión Relaciones Contabilidad-Fiscalidad)
- Nuevas tablas de amortización (Jordi Baqués)
- Memorias anuales: Normal, Abreviada y PYMES (ACCID)

Per consultar els documents relacionats [clicka aquí](#)

DOCUMENTS DE RECERCA

- El método de estudio de casos en la investigación empírica en contabilidad (Maria J.Masanet Llodrà)
- Associació de Comptables de Catalunya (1924-1940) (Marc Amat)
- Análisis de las modificaciones estatutarias para adaptar el régimen de reembolso del capital social a las normas contables de las Cooperativas (Yolanda Montegut, Joan Josep González, Joseba Polanco y Ramon Bastida)
- Investigación en contabilidad en Cataluña: Diagnóstico de la situación actual y perspectivas (Soledad Moya, Diego Prior y Gonzalo Rodríguez)
- Los indicadores no financieros como herramienta para la gestión de la empresa: análisis empírico en PYMES (Jordi Perramon)
- Efectos de la aplicación de las NIIF en el coste de capital de las empresas españolas (David Castillo Merino, Carlota Menéndez Plans y Neus Orgaz Guerrero)
- Análisis de la inversión empresarial catalana en China (Ana Beatriz Hernández)
- Indicadores de responsabilidad social de las organizaciones del ámbito de trabajo (Montserrat Llobet Abizanda)
- Percepciones de las cooperativas catalanas auditadas sobre el proceso de implementación de la NIC 32 en el capital social (Comisión Contabilidad de las Cooperativas)
- Aplicación de herramientas de la contabilidad de gestión en la administración local (Josep Viñas y Pilar Curós)
- Grado de Implantación del USALI en el sector hotelero de Cataluña (Lucia Clara Banchieri y Fernando Campa)
- El impacto de la transición al nuevo PGC de las grandes empresas catalanas (M.Àngels Fitó, Francesc Gómez, Soledad Moya)
- El grado de implantación del CMI en las empresas catalanas (Lucía Clara Banchieri y Fernando Campa)
-

Per consultar els documents relacionats [clicka aquí](#)



Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció
Edifici Col·legi d'Economistes de Catalunya 4a. Planta, Barcelona
Tel. 93 416 16 04 extensió 2019
info@accid.org
www.accid.org
[@AssociacioACCID](#)